

[Marie Hjelmer.]

Bidrag til, og i hvilke de ingen særlig personlig Interesse har. Men saadan bør man ikke tænke i et Fællessamfund, det er alt for smaatskaarent, og med Hensyn til den Sag, vi her beskæftiger os med, røber ogsaa Uviljen til at opretholde Nationalteatret en Mangel paa Forstaaelse af Kunstens Betydning.

Saaledes er altsaa Meningerne delte, og ved Afstemningen har de enkelte Medlemmer af Partierne jo deres Frihed, saa at Udfaldet ikke altid kan siges at være givet.

Jeg tillader mig her at give Udtryk for et Synspunkt, som er mit personlige, men som jeg ikke tør garantere for, at enhver inden for mit Parti deler. Min Opfattelse falder sammen med Forslaget.

Først vil jeg gerne blot med to Ord omtale Partiet Venstres Stilling over for det forelagte Forslag. Baade Venstres nye Ordfører i Folketinget og den tidligere, Fru Inger Gautier Schmit, har ligesom ogsaa Ordføreren her i Landstinget udtalt, at de intet har imod de tre Kunstarters Opretholdelse paa den kongelige Scene. De synes at beundre ikke alene Skuespil-kunsten, men ogsaa Operaen; det er derovre i Folketinget givet meget stærke Udtryk for, men de vil ikke gaa ind for, at der ydes det nødvendige Bidrag til at opretholde den. Vi møder akkurat den samme Tankegang her som den, jeg omtalte i Begyndelsen af min Tale. Man anerkender ikke den almindelige, den nationale Betydning af Kunsten.

Hvis man vil opretholde en Opera i saadan et lille Land som Danmark, kan man ikke foreslaa, at den skal drives under Privatdrift, for saa kan den slet ikke leve. Og Balletten endnu mindre. Der er ingen, der har udtalt sig beundrende, ikke engang med nogen Interesse, om denne Kunststart. Det forstaar jeg ikke, for jeg personlig nærer den største Beundring for Balletten. Jeg synes, det er en overordentlig yndefuld Kunstform, og den har jo ogsaa levet gennem Tiderne. Allerede i Oldtiden udførtes Dansen som scenisk Kunst og som et Udtryk for Tidens Smag og Opfattelse, et Billede af Tiden. Det har fortsat sig op gennem Aarene, og jeg kan f. Eks. pege paa, hvordan Balletten i Romantikens Tid

udviklede sig. Tænk paa Bournonvilles danske Ballet, der gjorde den danske Ballet kendt over hele Verden! Intet kunde sammenlignes med Bournonvilles Balletkompositioner, hans Ledelse af Balletten og Udførelsen paa den kongelige Scene. Naar Balletten er en saa smuk Kunstform, synes jeg, at det skyldes ikke alene den rytmiske Udtryksform, der er over den, men ogsaa den dramatiske Indsats, Mimikken, som kræver baade Talent og en lang, grundig Uddannelse. Man kan ikke affærdige Dansen paa Scenen med, at det er Spjæt og Spark, som nogle siger. Nu er det jo sandsynligt, at Balletten i vor Tid vil skifte Karakter. Jeg har hørt, at der er komponeret og opført Jazz-Balletter, jeg har ikke selv set dem, og det er meget muligt, at jeg ikke er moderne nok til at finde Behag deri, men jeg kan ikke underkende Ballettens kunstneriske Betydning. Jeg er personlig overbevist om, at som Følge af dens Værdi bør ogsaa Staten støtte den, ligesom den — hvad de fleste jo er enige om — skal støtte Tonekunsten. Og Statens Skuespilhus skal have Raad til at holde en Skole for disse tre Kunstarter, saa den fornødne Uddannelse kan gives, helst gratis, da de høje kunstneriske Anlæg akkurat lige saa godt kan findes hos det fattige Barn som hos et Barn af rige Forældre.

Jeg mener altsaa, man kan fastslaa, at en Opera vanskeligt kan opretholdes, og en Ballet aldeles ikke, uden Statens Støtte. Nu viser det sig, at der er ikke saa ganske faa Mennesker, som mener, at man meget godt kunde eliminere Opera og Ballet fra Det kongelige Teater, men Skuespil har man Pligt til at opretholde der. Jeg har ganske den modsatte Opfattelse. Jeg tror ikke, at Ballet og Opera kan trives andre Steder end der, hvor Staten staar bagved. Derimod er jeg aldeles overbevist om, at lødige Skuespil-kunst kan trives paa mange andre Teatre. Det ser vi ogsaa herhjemme. Skuespillerne gaar fra Det kongelige Teater over til andre Teatre og tilbage igen. Førsterangs Kunstnere findes lige saa vel paa Dagmar-teatret og paa andre private Teatre som paa Det kongelige.

Saa er der ogsaa Paastanden om, at det danske Sprog lyder renest og smukkest